

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van decreet over de ondersteuning van de
amateurkunsten
- Tweede principiële goedkeuring

Het Amateurkunstendecreet voorziet sinds 2000 in de ondersteuning voor de Vlaamse amateurkunsten. Het decreet bracht dynamiek op gang binnen de sector en zorgde voor professionalisering. Na meer dan 20 jaar is het decreet van 2000 echter aan een grondige herziening toe. Dit decreet is een volledig herziene versie van het Amateurkunstendecreet van 22 december 2000.

Het voorliggend ontwerp van Amateurkunstendecreet heeft tot doel de bloei van een kwaliteitsvol, dynamisch en divers amateurkunstenveld te stimuleren, de samenwerking met het deeltijds kunstonderwijs en de professionele kunsten te bevorderen en de internationale uitstraling van de amateurkunsten te vergroten. Het decreet heeft daarbij oog voor de artistieke, verbindende en educatieve componenten van de amateurkunsten.

Door middel van diverse ondersteuningsmogelijkheden voor verschillende actoren binnen het amateurkunstenveld, gaande van koepelorganisaties voor amateurkunsten over amateurkunstengroepen tot individuele amateurkunstenaars, wil het ontwerp van Amateurkunstendecreet de brede en sterk gegroeide groep amateurkunstenaars in Vlaanderen naar waarde schatten en zichtbaarheid geven.

Meer concreet voorziet het ontwerp van Amateurkunstendecreet hiertoe in vijf subsidie-instrumenten. Via de structurele subsidiëring van koepelorganisaties voor amateurkunsten (1) wordt een discipline-dekkend ondersteuningsaanbod voor amateurkunstenaars en amateurkunstengroepen voorzien waarin talentontwikkeling centraal staat. Kernopdracht 6°, die bepaalt dat de koepelorganisaties een instrument ontwikkelen dat financiële impulsen biedt aan amateurkunstenaars in functie van groei en talentontwikkeling, verdient speciale aandacht. Talentontwikkeling wordt zowel via het brede ondersteuningsaanbod van de koepelorganisaties als via financiële impulsen voor amateurkunstenaars mogelijk gemaakt. Een tweede subsidielijn voorziet meerjarige subsidies voor amateurkunstengroepen (2) met hoge artistieke ambities. Het gaat om een financieel beperkte, driejarige ondersteuning aan amateurkunstengroepen met een kwaliteitsvolle werking en een potentieel landelijke uitstraling. Doel van de ondersteuning is hun werking een boost te geven op het vlak van kwalitatieve groei en talentontwikkeling.

Het ontwerp van Amateurkunstendecreet wil daarnaast de internationale uitstraling van de amateurkunsten kracht bij zetten en voorziet daarvoor internationale projectsubsidies. Met de tussenkomsten voor deelname aan een buitenlands initiatief (3) kunnen amateurkunstenaars en -groepen deelnemen aan buitenlandse projecten als wedstrijden, festivals, conferenties, tournees

enz. Doel is internationale uitwisseling en de presentatie van de Vlaamse amateurkunsten op internationale fora mogelijk maken. De subsidies voor internationale projecten (4) bieden de mogelijkheid aan organisaties en groepen om zowel in binnen- als buitenland projecten te organiseren die de internationalisering van amateurkunstenpraktijken vooropstellen. Als sluitstuk voorziet de internationale projectenregeling in het decreet in de erkenning en ondersteuning van internationale ambassadeurs Amateurkunsten (5). Gevorderde amateurkunstengroepen en amateurkunstenaars met een kwaliteitsvolle werking van minimaal vijf jaar, kunnen een erkenning krijgen als internationaal ambassadeur Amateurkunsten om de Vlaamse amateurkunsten te vertegenwoordigen in het buitenland. Ze kunnen vervolgens ook een tussenkomst krijgen in de kosten voor die buitenlandse vertegenwoordiging.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft betrekking op volgende inhoudelijke structuurelementen uit de beleidsnota Cultuur 2019-2024:

- ISE C. Culturele organisaties ondersteunen
SD C.1. Bijdragen aan de ontwikkeling van een kwalitatief, divers en toegankelijk cultuurlandschap
OD C.1.3. Investeren in organisaties in de cultuursector aan de hand van een performant subsidiesysteem

- ISE D. Culturele projecten stimuleren
SD D.1. Uitbouwen van een dynamische ruimte via de ondersteuning van kunstenaars en initiatieven die inspelen op innovatie, duurzaamheid of maatschappelijke of artistieke meerwaarde
OD D.1.1. Gericht stimulansen bieden voor een duurzaam, complementair, gevarieerd en dynamisch landschap
OD D.1.2. Een performant en doelgericht subsidie- en selectiesysteem actualiseren en toepassen

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- De Vlaamse Regering hechtte haar principiële goedkeuring aan voorliggend ontwerp van decreet op 12 mei 2023 (VR 2023 125 DOC.0537/2BIS).
- De Gegevensbeschermingsautoriteit bracht advies uit op 12 juni 2023.
- De Vlaamse Toezichtscommissie (VTC) verleende haar advies op 13 juni 2023 (nr. 2023/058).
- De strategische adviesraad voor het Beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) heeft advies gegeven op 15 juni 2023.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Voorliggend voorontwerp van decreet betreft een nieuw regelgevend kader voor de ondersteuning van de amateurkunsten.

Het voorliggende ontwerp van decreet is een grondige hertekening ten opzichte van het huidige decreet betreffende de amateurkunsten van 22 december 2000.

Leidende principes en doelstellingen

De leidende principes van dit ontwerp van decreet zijn de volgende:

- 1) *Het regeerakkoord 2019-2024*. In het regeerakkoord erkent en bevestigt de Vlaamse Regering het belang van het Vlaamse amateurkunstenveld binnen de culturele sector en binnen de brede samenleving. Vanuit deze erkenning en de vaststelling dat het huidige decreet niet meer beantwoordt aan de noden van de sector, neemt de minister het initiatief om een nieuw regelgevend kader op te zetten.
- 2) *De nota 'Richtingaanwijzers voor een ambitieus Amateurkunstenbeleid' van de Federatie voor sociaal-cultureel werk en amateurkunsten*. Deze nota werd opgesteld door de negen koepelorganisaties voor amateurkunsten onder begeleiding van hun belangenbehartiger De Federatie. De koepelorganisaties geven in deze nota het signaal dat een nieuw decreet cruciaal is voor de ontwikkeling van het amateurkunstenveld en zetten de krijtlijnen uit van hoe het nieuwe decreet er volgens hen moet uitzien. De nota vormde een belangrijke leidraad bij de ontwikkeling van voorliggend ontwerpdecreet.
- 3) *De herijking van de decreten binnen het beleidsveld cultuur*. Het departement Cultuur, Jeugd en Media voert op het moment van de totstandkoming van het voorliggende ontwerp van decreet een programma door om de decreten binnen het beleidsdomein cultuur te herijken. Het doel hiervan is om de verschillende decreten, uitvoeringsbesluiten en reglementen die door hun historische context allemaal verschillen, (waar mogelijk) te harmoniseren met elkaar, en om de regelgeving dynamischer en atletischer op te bouwen. Voorliggend ontwerp van het decreet is bijgevolg afgestemd met het algemeen afsprakenkader rond de juridische opbouw van decreten en besluiten, zoals beslist tijdens het herijkingstraject binnen de administratie. Naast de harmonisering van decretale terminologie, definities en concepten worden in het herijkingstraject ook, waar mogelijk, decretale procedures geharmoniseerd.

Daarnaast werden vanaf 1 januari 2018 de persoonsgebonden bevoegdheden van het provinciale bestuursniveau naar de Vlaamse of lokale overheden overgeheveld. Vóór 2018 konden amateurkunstenaars en amateurkunstengroepen rekenen op financiële en materiële ondersteuning van de provinciale overheden. De provinciale overheden hadden ook de traditie om via wedstrijden, festivals en projecten in te zetten op kwaliteitsbevordering en talentontwikkeling van amateurkunstenaars en amateurkunstengroepen, ze met elkaar te verbinden en ontmoeting mogelijk te maken. Sinds de overheveling van de provinciale middelen kan de amateurkunstensector niet langer een beroep doen op provinciale ondersteuning. Het voorliggend ontwerp van decreet wil een antwoord bieden op het hiaat dat dit teweeggebracht heeft in het ondersteuningsbeleid voor de amateurkunsten.

De hertekening van het voorliggend ontwerp van Amateurkunstendecreet heeft tot doel:

- Het beleid, dat na meer dan 20 jaar verouderd is, meer te laten aansluiten op de ontwikkelingen, noden en realiteit van het sterk gegroeide amateurkunstenveld;

- Een grotere waardering en zichtbaarheid te geven aan het brede amateurkunstenveld, door de scope van het beleidskader te verruimen en optimaal ontwikkelingskansen te bieden aan alle actoren, gaande van de koepelorganisaties voor amateurkunstengroepen tot amateurkunstengroepen en individuele amateurkunstenaars;
- ruimte te geven aan de koepelorganisaties voor amateurkunsten om op maat van hun kunstdiscipline invulling te geven aan een aantal kernopdrachten en kruisverbanden met andere sectoren aan te gaan;
- amateurkunstenaars volop kansen te geven om hun talenten te ontwikkelen;
- internationalisering te stimuleren en de zichtbaarheid van de Vlaamse amateurkunsten in het buitenland te vergroten;
- de samenwerking te stimuleren met de professionele kunsten en het deeltijds kunstonderwijs;
- de procedures te optimaliseren met aandacht voor proportionaliteit, met planlastvermindering zowel op het vlak van de aanvraag, de beoordeling en verantwoording;
- de aanpassingen zoveel als mogelijk te laten sporen met de andere cultuurdecreten.

Probleemstelling en omgevingsanalyse

Voor de probleemstelling en bijhorende omgevingsanalyse verwijzen we naar punt *C. Probleemstelling en omgevingsanalyse* in de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet.

Beleidsinstrumenten

Voorliggend ontwerp van decreet omvat vijf beleidsinstrumenten. We bespreken hieronder hoe deze instrumenten een wijziging inhouden of nieuw zijn ten opzichte van het huidige decreet van 22 december 2000.

1. Werkingssubsidies voor koepelorganisaties voor amateurkunsten

Het gaat om de structurele subsidiëring van de negen organisaties voor amateurkunsten die reeds een werkingssubsidie ontvangen op basis van het decreet van 22 december 2000. De belangrijke rol van de koepelorganisaties voor de ondersteuning van de amateurkunstenaars in negen verschillende kunstdisciplines wordt bevestigd in het ontwerp van decreet.

Nieuw ten opzichte van het huidige decreet is dat er niet langer gewerkt wordt met erkenningsvoorwaarden, maar dat de organisaties zes kernopdrachten krijgen die ze vertalen op maat van de kunstdiscipline. Inhoudelijk zijn deze kernopdrachten echter weinig verschillend van de erkenningsvoorwaarden in het decreet van 22 december 2000, met uitzondering van kernopdracht 6° 'een instrument uitbouwen, met specifiek daarvoor toegekende middelen, dat via financiële impulsen groei en ontwikkeling stimuleert bij amateurkunstenaars of amateurkunstengroepen binnen de kunstdiscipline waarvoor de koepelorganisatie werkingmiddelen ontvangt'. De koepelorganisaties moeten een instrument ontwikkelen dat via gerichte impulsen aan amateurkunstenaars, groei en talentontwikkeling stimuleert. Voor die kernopdracht krijgen de koepelorganisaties extra middelen die enkel en alleen daarvoor gebruikt kunnen worden. De invulling van de kernopdrachten wordt, telkens voor de duur van een beleidsperiode, vastgelegd in een beheersovereenkomst. Het ontwerpdecreet voorziet ook de mogelijkheid dat de Vlaamse Regering bijkomende opdrachten kan toekennen die aansluiten bij de kernopdrachten. Mogelijke extra opdrachten worden steeds onderhandeld en opgenomen in de beheersovereenkomst.

2. Meerjarige subsidies voor amateurkunstengroepen (nieuw)

Deze subsidielijijn is nieuw en kadert binnen het algemene opzet van het ontwerpdecreet om de rijke en diverse amateurkunstensector sterker naar waarde te schatten en het aantal ondersteuningsmogelijkheden waarbij een rechtstreekse financiële injectie kan gegeven worden aan amateurkunstenaars, uit te breiden. Specifiek zet deze lijn in op een financieel beperkte, driejarige ondersteuning aan amateurkunstengroepen met rechtspersoonlijkheid met als doel een kwalitatieve boost te geven aan hun werking, groei en talentontwikkeling. Dit instrument mikt op amateurkunstengroepen die binnen de sector een zekere voorbeeldrol vervullen. Van hen wordt verwacht dat ze vanuit een onderbouwde visie over hun werking

kunnen aangeven waar ze als groep staan en hoe ze met hun geplande activiteiten de komende drie jaar willen evolueren en groeien. Het gaat om amateurkunstengroepen die minimaal drie jaar een actieve kwaliteitsvolle werking hebben, die een stevige reputatie hebben opgebouwd die het lokale niveau overstijgt en de ambitie hebben om zelf verder te groeien zowel op het vlak van artistieke kwaliteit als op het vlak van landelijke uitstraling. De subsidielij n mikt met andere woorden op toonaangevende organisaties met een zekere maturiteit en artistieke uitstraling en het potentieel zich nog verder te ontwikkelen. Het is dus geenszins de bedoeling om elke lokale amateurkunstengroep te ondersteunen, dat behoort tot de verantwoordelijkheid van de lokale besturen.

3. *Tussenkomensten voor deelname aan een buitenlands initiatief*

Het betreft een optimalisering van de subsidielij n 'internationale reistoelagen' binnen het decreet van 22 december 2000. Amateurkunstenaars en -groepen kunnen via deze subsidielij n een tussenkoms t aanvragen in de kosten voor deelname aan een buitenlands initiatief, bv. een festival, wedstrijd, lezing, conferentie, stage, enz. Deze subsidielij n is laagdrempelig en zorgt ervoor dat amateurkunstenaars en -groepen internationale contacten kunnen leggen en hun talenten op internationale podia en fora kunnen tonen. Conform de herijking van de Cultuurdecreten komen alle soorten kosten in aanmerking die duidelijk gelieerd zijn aan de deelname aan het buitenlandse initiatief (vervoerskosten, verblijfskosten, deelnamekosten, maaltijdkosten, enz.) en kunnen aanvragen doorlopend worden ingediend. Dit is een verruiming ten opzichte van het decreet van 2000 waar enkel vervoerskosten in aanmerking komen. Die verruiming moet amateurkunstenaars en -groepen nog meer stimuleren om de internationale kaart te trekken.

4. *Subsidies voor internationale projecten*

Dit instrument betreft de subsidiëring van internationale amateurkunstprojecten die zowel in het binnenland als in het buitenland kunnen plaatsvinden. Dit houdt op tweeërlei manieren een verbreding in ten opzichte van het decreet van 2000. Ten eerste is er een territoriale verbreding door de subsidielij nen voor internationale projecten in Vlaanderen en de subsidielij n voor cofinanciering van internationale projecten in elkaar te voegen. Ten tweede ligt een inhoudelijke verbreding voor waarbij meer dan enkel internationale projecten met een aanzienlijk publieksbereik voor subsidie in aanmerking komen. Ook uitwisselingspraktijken, netwerkmomenten, en andersoortige projecten komen in voorliggend ontwerpdecreet in aanmerking voor subsidie. Met die dubbele verbreding wil het voorliggende ontwerpdecreet meer internationale kansen en mogelijkheden bieden aan amateurkunstenaars- en groepen en de internationale uitwisseling tussen amateurkunst en sterker stimuleren.

5. *Tussenkomensten voor internationale ambassadeurs Amateurkunsten (nieuw)*

Het voorliggende ontwerp van decreet voorziet in een nieuw instrument voor gevorderde amateurkunstenaars en amateurkunstengroepen die al minstens vijf jaar onafgebroken op een hoog kwalitatief niveau kunst beoefenen in de vrije tijd en die bereid zijn om de Vlaamse amateurkunsten in het buitenland te vertegenwoordigen door hun werk internationaal te tonen. Dit instrument wil naast internationale uitwisseling ook de uitstraling en promotie van de Vlaamse amateurkunsten in het buitenland vergroten.

Het instrument valt uiteen in twee opeenvolgende procedures. In eerste instantie kan de Vlaamse Regering een erkenning geven aan amateurkunstenaars en amateurkunstengroepen door hen voor een periode van drie jaar de titel toe te kennen van internationale ambassadeur Amateurkunsten. Die titel is weggelegd voor amateurkunstenaars of amateurkunstengroepen met een zichtbaar opvallend hoge artistieke kwaliteit en de wens en ambitie om hun artistieke werk in het buitenland te tonen. In tweede instantie kan een amateurkunstenaar of -groep met de titel van internationale ambassadeur Amateurkunsten op zak, jaarlijks een programma indienen met de plekken waar hij de Vlaamse amateurkunsten in het buitenland wil vertegenwoordigen. Op basis van het goedgekeurde programma, kunnen de kosten voor deelname worden vergoed.

Maatschappelijke impact

Voor een impactanalyse verwijzen we naar de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor de toelichting bij de artikelen wordt verwezen naar *II. Toelichting bij de artikelen* in de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet. Bij de verwerking van de adviezen werd een materiële fout opgemerkt: eenzelfde artikel werd twee maal opgenomen (artikel 48 en artikel 52). Als gevolg daarvan werd de nummering van de artikels aangepast.

C. VERWERKING ADVIEZEN

Advies Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA)

De GBA bracht op 12 juni 2023 haar standaardadvies nr. 65/2023 van 24 maart 2023 betreffende de redactie van normatieve teksten uit. Er zijn geen wijzigingen nodig aan voorliggend voorontwerp van decreet gezien het decreet in lijn is met de vereisten van de 'Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG' (AVG), zoals opgenomen in het standaardadvies van de GBA.

Het advies van de GBA gaat als bijlage 5.

Advies Vlaamse Toezichtscommissie (VTC)

De VTC adviseert (nr. 2023/058) om in het voorliggende voorontwerp van decreet vijf elementen bijkomend te implementeren opdat er voldoende waarborgen zouden zijn m.b.t. de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen. Als gevolg van twee suggesties (de taak van algemeen belang specificeren en de bewaartermijnen verantwoorden) werd de memorie van toelichting op deze punten verder uitgewerkt. De drie andere suggesties (het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling, maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens en uitwerken van transparantiemaatregelen) zijn al voldoende bepaald in de Algemene Verordening Gegevensbescherming zelf waardoor het niet aangewezen is ze te herhalen in het voorliggend voorontwerp van decreet. Hieronder volgt een duiding bij elke afzonderlijke suggestie. Het advies van de VTC gaat als bijlage 3.

- 1) de taak van algemeen belang specificeren

De memorie vermeldt op basis van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden, meer bepaald "een taak van algemeen belang" in de zin van artikel 6, 1., e) van de AVG. De VTC heeft geen opmerkingen wat dat betreft. De VTC geeft aan dat een loutere verwijzing naar de tekst van de AVG echter niet volstaat. Ze suggereert om, wat de verwijzing naar punt e) betreft, in de memorie te verduidelijken welke taak van algemeen belang of openbaar gezag bedoeld wordt.

Als gevolg van dit advies van de VTC is de memorie in die zin op punt gesteld.

Voor wat betreft de administratie gaat het over een taak die haar toegewezen is in artikel 3, 6° van het Besluit van de Vlaamse Regering van 31 maart 2006 tot operationalisering van het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media (in het kader van het beleid inzake sociaal-cultureel werk), en anderzijds de taken die haar expliciet worden opgedragen middels voorliggend ontwerp van decreet (in het bijzonder artikel 4). Voor wat betreft de amateurkunstenorganisaties, vermeld in artikel 67, §3, worden de taken van algemeen belang aan hen opgedragen middels het voorliggend ontwerp van

decreet, en toegelicht in de memorie van toelichting. Het gaat in het bijzonder om de artikels vermeld in hoofdstukken 3 tot en met 5. In beide gevallen gaat het om taken van algemeen belang die kaderen in het amateurkunstenbeleid en het sociaal-cultureel werk.

2) het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB)

Aangezien het Departement Cultuur, Jeugd en Media geen bijzondere categorieën van persoonsgegevens verwerkt, is de opname van de verplichting tot het uitvoeren van een GEB niet vereist. Hoe dan ook, de AVG (artikel 35, 3) bepaalt verplichtend in welke gevallen een GEB dient te worden uitgevoerd door de verwerkingsverantwoordelijke. In het dispositief van een regelgevende tekst mogen echter geen bepalingen voorkomen die andere bepalingen herhalen, zoals bepalingen die alleen een hogere norm in herinnering brengen door die over te nemen of anders weer te geven (omzendbrief VR 2019/4 Wetgevingstechniek). Het is dus niet aangewezen om het voorontwerp van decreet hierop aan te passen, door bijvoorbeeld de verplichting op te nemen tot het uitvoeren van een GEB.

3) de bewaartermijnen verantwoorden

Ingevolge het advies van de VTC wordt in de memorie van Toelichting de achtergrond van de maximale bewaartermijn van tien jaar toegelicht, met een verwijzing naar de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019.

4) de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens

Art. 6 van de AVG bepaalt de beginselen van de AVG waaraan de verwerking van persoonsgegevens moet voldoen. Daarin staat ook dat de verwerkingsverantwoordelijke verantwoordelijk is voor de naleving van deze beginselen en dit moet kunnen aantonen.

In het dispositief van een regelgevende tekst mogen geen bepalingen voorkomen die andere bepalingen herhalen, zoals bepalingen die alleen een hogere norm in herinnering brengen door die over te nemen of anders weer te geven (omzendbrief VR 2019/4 Wetgevingstechniek). Het is dus niet aangewezen om het ontwerp van decreet hierop aan te passen. De verplichting inzake 'juistheid' van de gegevens vloeit immers reeds rechtstreeks voort uit de AVG.

5) de transparantiemaatregelen uitwerken

Artikel 12 van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) dat bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt, is rechtstreeks van toepassing op eenieder die optreedt als verwerkingsverantwoordelijke.

In het dispositief van een regelgevende tekst mogen geen bepalingen voorkomen die andere bepalingen herhalen, zoals bepalingen die alleen een hogere norm in herinnering brengen door die over te nemen of anders weer te geven (omzendbrief VR 2019/4 Wetgevingstechniek). Het is dus niet aangewezen om het voorontwerp van decreet hierop aan te passen.

Advies SARC

De SARC gaf op 15 juni haar advies inzake voorliggend voorontwerp van decreet. Het advies van de SARC gaat als bijlage 4.

De SARC geeft aan tevreden te zijn met dit ambitieuze decreet dat extra impulsen wil geven aan het dynamische amateurkunstenveld. In het advies formuleert de SARC daarnaast enkele opmerkingen en vragen. Hieronder wordt op de verschillende elementen van het SARC-advies ingegaan. Daarbij wordt dezelfde structuur aangehouden als in het advies.

1) Inleidende opmerkingen

De SARC merkt terecht op dat de koepelorganisaties voor amateurkunsten een zeer belangrijke rol spelen in het bereiken van de doelstellingen van het decreet en vraagt om dit nog meer te expliciteren in de memorie van toelichting. Door dit in de memorie extra te verduidelijken, wordt aan deze opmerking tegemoet gekomen. Daarnaast benadrukt de memorie voldoende dat dialoog met de koepelorganisaties (bv. voor het opmaken van de beheersovereenkomst) een belangrijke voorwaarde is voor een succesvolle implementatie en uitvoering van dit ontwerp van decreet.

2) Definitie amateurkunsten

De SARC heeft begrip voor de ruime definiëring van het begrip 'amateurkunsten' in artikel 3 van het voorontwerp van decreet gezien de grote verschillen tussen de kunstdisciplines, de brede invulling van talentontwikkeling en het continuüm waarop amateurkunstenaars zich bewegen (van liefhebbers tot semi-professioneel).

De SARC vraagt, gezien de focus van de nieuwe instrumenten vaak op 'excellerende' amateurkunstenaars en -groepen ligt, voldoende aandacht te hebben voor de brede basis. Van de 44% Vlamingen die aan amateurkunsten doet, streeft immers maar een klein aandeel naar excellentie, zo geeft de SARC aan.

Het voorliggend ontwerp van decreet is gelaagd opgebouwd. Zoals ook toegelicht in deze memorie, vormen de negen koepelorganisaties voor amateurkunsten de centrale pijler van het amateurkunstenbeleid. Zij zijn de voornaamste spelers en partners in het bereiken van de doelstellingen van het decreet. De brede basis van amateurkunstenaars en -groepen kan, naast de ondersteuning van de lokale besturen, terecht bij de verschillende koepelorganisaties die een ruim en breed dienstverlenend aanbod ontwikkelen. Bijkomend krijgen de koepelorganisaties ook extra middelen om een impulslijn uit te werken die rechtstreeks ten goede komt aan de brede basis van amateurkunstenaars en -groepen. Daarnaast staat de subsidielijn voor tussenkomsten voor deelname aan een buitenlands initiatief open voor de brede range van amateurkunstenaars en -groepen, zonder onderscheid van het niveau waarop men kunst beoefent. Ook binnen de subsidielijn internationale projecten is een onderscheid tussen de brede basis of meer gevorderde amateurkunstenaars op geen enkele manier aan de orde. Het ontwerp van decreet komt wel degelijk hoofzakelijk ten goede aan de brede basis. In vergelijking met het decreet van 2000, worden de bestaande instrumenten verruimd en de criteria meer laagdrempelig gemaakt met het oog op een grotere toegankelijkheid. Net om beleidsmatig een brede scope voor ogen te houden en binnen het brede continuüm van liefhebbers tot (ver)gevorderden ook mogelijkheden te bieden aan meer gevorderde amateurkunstenaars en -groepen (waar in het decreet van 2000 weinig opening voor was) zijn twee nieuwe subsidielijnen toegevoegd: (1) meerjarige subsidies voor amateurkunstengroepen met een bepaalde reputatie en de ambitie om artistiek te groeien en een landelijke uitstraling te genereren en de (2) erkenning van en tussenkomsten voor internationale ambassadeurs Amateurkunsten.

Ook in de verdeling van de middelen gaat het leeuwendeel naar de ondersteuning van de brede basis. Door in het ontwerpdecreet ook ruimte te maken voor de meer gevorderde amateurkunstenaars, komt er meer evenwicht, nuance en een meer realistische weerspiegeling van het huidige brede amateurkunstenveld.

Ten gevolge het advies van de SARC werden de definitie van een aantal kunstdisciplines in artikel 3 aangepast.

3) Uitsluiting feitelijke verenigingen

De SARC vraagt om feitelijke verenigingen als concept te erkennen en toe te laten tot de verschillende subsidielijnen omdat in de praktijk veel amateurkunstengroepen zich georganiseerd hebben als feitelijke vereniging. Ze meent dat het ontwerpdecreet daarmee voorbijgaat aan de realiteit in het veld waarbij vrijwilligers vaak de sturende kracht zijn.

Hoewel veel amateurkunstengroepen geen rechtspersoonlijkheid hebben, staan niet alle subsidielijnen in het voorontwerp van decreet open voor feitelijke verenigingen. Een feitelijke vereniging is geen bestaande juridische constructie wat betekent dat de vertegenwoordiger die vanuit of voor de amateurkunstengroep een aanvraag zou indienen, steeds persoonlijk en hoofdelijk aansprakelijk is als natuurlijk persoon. Dat is voor een grotere organisatorische activiteiten, projecten of ondernemingen gepaard die gepaard gaan met hogere bedragen zoals bij de meerjarige subsidies voor amateurkunstengroepen, internationale projecten en internationale ambassadeurs Amateurkunsten, te risicovol.

Voor kleinere bedragen zoals bij de tussenkomsten voor deelname aan een buitenlands initiatief, voorziet het ontwerpdecreet wel die mogelijkheid.

4) Samenwerking met het deeltijds kunstonderwijs en de professionele kunsten

De SARC vindt het positief dat de bestaande samenwerkingen met het deeltijds kunstonderwijs en de professionele kunsten worden erkend en verder gestimuleerd en verwacht daarbij eveneens dat ook op beleidsniveau de domeinen cultuur/amateurkunsten en onderwijs/DKO structureler overleggen. Deze verwachting is terecht en een aanzet tot een structurele samenwerking is reeds enkele jaren gemaakt. Op regelmatige basis komen de administraties van beide departementen samen om informatie uit te wisselen over de evoluties in de beide sectoren en vinden gesprekken plaats tussen de Federatie, het departement Onderwijs en Vorming en het departement Cultuur, Jeugd en Media. Ook waren er, specifiek naar aanleiding van de totstandkoming van het voorliggende voorontwerp van decreet, gesprekken tussen beide departementen.

Het Departement Cultuur, Jeugd en Media staat garant voor de samenwerking tussen de amateurkunsten en de professionele kunsten op beleidsniveau en zal er in de toekomst verder op toezien dat de linken blijvend beleidsmatig verweven worden.

5) Meerjarige subsidies voor groepen

De SARC vraagt aandacht voor eventuele ongewilde gevolgen van een mogelijk mattheuseffect waarbij een kwalitatieve kloof zou kunnen ontstaan tussen groepen die wel door Vlaanderen gesubsidieerd kunnen worden en zij waarbij dat niet het geval is.

Zoals onder punt 2 al toegelicht, heeft het ontwerpdecreet de ambitie om naast een verruimd, meer toegankelijk beleidsinstrumentarium voor de brede basis, ook twee instrumenten te introduceren die ondersteuning bieden aan meer gevorderde amateurkunstenaars en -groepen met hogere ambities (artistieke groei, landelijke uitstraling, internationale zichtbaarheid, ...). Het is eigen aan het continuüm van het artistieke landschap binnen de amateurkunsten dat er groepen zijn die hoofdzakelijk kunst beoefenen als pure liefhebberij en dat er groepen zijn die net de ambitie hebben om artistiek de lat (steeds) hoger te leggen. Momenteel is er echter amper ondersteuning voor die groepen die hogere artistieke ambities aan de dag leggen. Deze subsidielijne zal hen net een duwtje in de rug geven om financieel meer zorgeloos die ambities te kunnen waarmaken. Door de mogelijkheid om elk anderhalf jaar een aanvraag te kunnen indienen, zijn er voldoende kansen om ook bij deze meer gevorderde groepen voldoende dynamiek in het veld te voorzien.

De SARC geeft ook aan dat deze subsidielijne niet openstaat voor vergevorderde individuele amateurkunstenaars. Voor hen is er enerzijds een ondersteuningsaanbod binnen het ruime aanbod van de koepelorganisaties. Voor eventuele financiële ondersteuning kan binnen de nog te ontwikkelen impulslijnen van de koepelorganisaties worden gezocht naar mogelijkheden. Ook een beurs voor opkomend talent binnen het Kunstendecreet kan voor kunstbeoefenaars met professionele ambities eventueel een antwoord bieden.

6) Minimale rechtszekerheid voor koepelorganisaties

De SARC vraagt om de passus uit het amateurkunstendecreet van 2000 waarbij ingeschreven staat dat de koepelorganisaties per beleidsperiode niet meer dan 20 procent van hun middelen kunnen verliezen en de globale stijging van alle koepelorganisaties samen niet meer dan 20 procent kan

bedragen, terug in te schrijven in het voorliggende ontwerpdecreet om zo rechtszekerheid te waarborgen.

Naar analogie met andere decreten, worden decretaal geen minimale en maximale bedragen, stijgingen of dalingen, vastgelegd. Het komt elke nieuwe Vlaamse Regering toe om financiële engagementen te kunnen bepalen, rekening houdend met het advies van de beoordelingscommissie. Dat advies is gebaseerd op de beoordeling van de beleidsplannen van de koepelorganisaties en mogelijke aandachtspunten bij de uitvoering van de vorige beheersovereenkomst. Mogelijk kan een Vlaamse Regering ook bijkomende opdrachten formuleren. Zowel inhoudelijk als financieel wordt met de koepelorganisaties telkens in dialoog gegaan met het oog op de opmaak van een beheersovereenkomst die de doelstellingen en afspraken voor elke beleidsperiode vastlegt.

7) Extra impulslijn voor koepelorganisaties

Over de nieuwe opdracht voor de koepelorganisaties om een impulslijn te organiseren op maat van de discipline met als doel groei en talentontwikkeling te stimuleren, geeft de SARC aan dat het belangrijk is dat de impulsen breder kunnen gaan dan louter financiële impulsen. Om deze impulslijn te ontwikkelen, zullen de huidige middelen van het experimenteel subsidiereglement talentontwikkeling (dat afloopt in 2023), deels naar de koepelorganisaties stromen om daar te worden voor ingezet. De memorie werd aangepast om meer duidelijkheid te geven over hoe deze middelen kunnen ingezet worden. Het is belangrijk dat de middelen rechtsreeks ten goede komen aan de amateurkunstenaars en amateurkunstengroepen. Bij voorkeur vloeien deze middelen rechtstreeks naar de amateurkunstenaars zelf. Indien een koepelorganisatie echter kan aangeven dat rechtstreekse financiële injecties niet het best passende antwoord bieden op de bestaande noden en dus minder relevant zijn in het kader van talentontwikkeling binnen een discipline, kan ze die middelen ook gebruiken om een alternatief instrument te ontwikkelen. De uitwerking van dit instrument is het onderwerp van verdere dialoog waarbij de uitkomst zijn beslag zal krijgen in een beheersovereenkomst.

De SARC stelde zich ook de vraag over en hoe de modaliteiten voor de evaluatie van de beheersovereenkomsten van de koepelorganisaties zullen geregeld worden. In het kader van de herijking van de cultuurdecreten bepaalt het ontwerpdecreet zelf enkel de essentie van de beoogde regulering, namelijk dat er een evaluatie komt van de uitvoering van de beheersovereenkomst (artikel 29). In het besluit zullen de nadere regels omtrent de evaluatie van deze beheersovereenkomst worden bepaald. In de beheersovereenkomsten zelf worden dan mogelijk nog verdere concrete afspraken gemaakt over de evaluatie.

De SARC stelt zich ook vragen hoe de middelen van het reglement Talentontwikkeling voor de periode 2024-2026 zullen worden verdeeld. In samenspraak met de Federatie Sociaal-Cultureel Werk en Amateurkunsten en de negen koepelorganisaties zullen tegen 1 november 2023 voorstellen worden indienen waarover individueel verder in gesprek wordt gegaan. De uiteindelijke beslissing zal tegen het jaareinde worden genomen zodat de koepelorganisaties inhoudelijke en financiële duidelijkheid hebben om het instrument in de loop van 2024 te ontwikkelen en te implementeren.

De SARC stelt zich vragen of de verdeling van de middelen talentontwikkeling over de nieuw uit te bouwen impulslijnen, meerjarige subsidies voor amateurkunstengroepen en internationaal beleid wel voldoende zullen zijn om de noden en behoeften te kunnen opvangen. Dat zal de komende jaren moeten geëvalueerd worden. De middelen die de voorbije jaren al aan het budget voor de uitvoering van het amateurkunstenbeleid werden toegevoegd én de extra 835.000 euro uit het reglement talentontwikkeling, vormen samen alvast een zeer mooie start om de vooropgestelde ambities waar te maken.

8) Internationale focus

De SARC stelt vragen naar meer concrete handvaten of richtlijnen in verband met bijvoorbeeld het aantal benoemingen, de spreiding over de disciplines, ... van de internationale ambassadeurs Amateurkunsten. De verdere uitwerking van de subsidielijn volgt in het uitvoeringsbesluit. De

erkenning van internationale ambassadeurs Amateurkunsten is een instrument om de Vlaamse amateurkunsten in het buitenland meer te tonen op fora en podia. Internationale uitwisseling mogelijk maken en de promotie van de Vlaamse amateurkunsten in het buitenland zijn de voornaamste doelstellingen. Eerder dan een vooraf bepaald aantal amateurkunstenaars of -groepen vast te leggen of een vertegenwoordiging en afweging per discipline te bepalen, beoogt dit subsidie-instrument vooral soepel te kunnen inspelen op internationale opportuniteiten via een eerder beperkt aantal erkenningen. Garanties inbouwen dat alle disciplines gelijkwaardig aan bod komen, is geen doelstelling op zich. Het zou best kunnen dat er zich binnen bepaalde disciplines opportuniteiten voordoen waar dat voor andere op dat moment minder of niet aan de orde is. Het is aan de bevoegde minister voor Cultuur om binnen zijn of haar (internationaal) beleid een inschatting te maken en daar beslissingen in te nemen.

9) Artistiek-technische omkadering

Het voorontwerp van decreet legt inderdaad de nadruk op ondersteuning van de artistieke ontwikkeling van amateurkunstenaars. Toch is de stelling van de SARC correct dat de juiste materiële en fysieke omstandigheden onontbeerlijk zijn om kunst kwalitatief volledig tot zijn recht te doen komen. De ondersteuning van lokale besturen via bijvoorbeeld technisch goed uitgeruste culturele infrastructuur, speelt daar een grote rol in. Maar ook de nodige kwalitatieve omkadering van mensen met communicatieve, technische, organisatorische, financiële, zakelijke ... vaardigheden, kan de kwaliteit en het bereik van een artistiek product erg opwaarderen en voor vernieuwing zorgen. De koepelorganisaties zetten via hun brede dienstverlenende aanbod ook in op die omkaderende competenties (bv. via vorming). Daarnaast kunnen de nieuw te ontwikkelen impulslijnen van de koepelorganisaties hiervoor eventueel worden ingezet als blijkt dat daar specifieke noden en behoeften zijn. De suggestie om het mogelijk te maken dat leerlingen podiumtechniek, naar analogie met de leerlingen DKO, meelopen met een amateurkunstenproductie is een waardevolle suggestie die verder kan worden onderzocht in dialoog met het departement Onderwijs en Vorming.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorliggende ontwerp van Amateurkunstendecreet heeft op zichzelf geen budgettaire impact. De ambitie om via de subsidielijnen 'meerjarige subsidies voor amateurkunstengroepen' en via een nieuwe opdracht voor de koepelorganisaties voor amateurkunsten (de zesde kernopdracht), rechtstreekse injecties te geven voor talentontwikkeling, wordt waargemaakt via de huidige middelen van het reglement talentontwikkeling (HB0-1HCA2DC-WT, 1HC121).

Met betrekking tot de ambitie om internationale uitwisseling en zichtbaarheid te stimuleren, wordt voor de drie subsidielijnen binnen het hoofdstuk 'Projectsubsidies voor internationale initiatieven' in eerste instantie een beroep gedaan op de middelen die momenteel voorzien zijn op HB0-1HCA2EA-WT, 1HC077. Indien daar ten gevolge van de verruiming van de projectsubsidies voor internationale initiatieven, mogelijke tekorten zouden dreigen, kan eveneens een beroep worden gedaan op de huidige middelen van het reglement talentontwikkeling (HB0-1HCA2DC-WT, 1HC121).

Het maximale bedrag dat in het betreffende jaar kan worden aangewend voor de uitvoering van dit decreet wordt bepaald in de uitgavenbegroting van de Vlaamse Regering, die het Vlaams Parlement jaarlijks goedkeurt.

BEGROTINGSARTIKEL	BASISALLOCATIE	OMSCHRIJVING BEGROTING
HBO-1HCA2CC-WT	1HD107	ORGANISATIES VOOR AMATEURKUNSTEN (DECREET VAN 22 DECEMBER 2000 BETREFFENDE DE AMATEURKUNSTEN)
HBO-1HCA2DC-WT	1HC121	AMATEURKUNSTEN REGLEMENT TALENTONTWIKKELING
HBO-1HCA2EA-WT	1HC077	AMATEURKUNSTEN INTERNATIONAAL

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Dit voorontwerp van decreet heeft geen weerslag op de personeelsbehoeften en/of -budgetten van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit voorontwerp van decreet heeft geen bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen of op Brussel.

4. VERDER TRAJECT

Na de tweede principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering, wordt het voorontwerp van decreet voor advies voorgelegd aan de Raad van State. Na de definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering wordt het ontwerp van decreet ingediend bij het Vlaams Parlement. Het is de bedoeling dat het ontwerpdecreet in december 2023 bekrachtigd wordt door de Vlaamse Regering.

Na definitieve goedkeuring van het decreet wordt het uitvoeringsbesluit voor principiële goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Volgens de vooropgestelde planning kan het uitvoeringsbesluit definitief goedgekeurd worden door de Vlaamse Regering in februari 2024.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet over de ondersteuning van de amateurkunsten en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 81, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management

Jan JAMBON

Bijlagen:

- voorontwerp van decreet betreffende de ondersteuning van de Amateurkunsten
- memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet betreffende de ondersteuning van de Amateurkunsten
- advies van de Vlaamse Toezichtscommissie van 13 juni 2023
- advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media van 15 juni 2023
- advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit van 12 juni 2023.